

U organizaciji HAD-a Zagreb dr. sc. Senka Burić održala je 28. veljače u Europskom domu održala predavanje «**Nacionalni identitet i vanjska politika republike Austrije – neutralnost na kušnji**».

Dr. sc. Senka Burić karijerni je diplomat u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova RH. U okviru Službe za Srednju, Istočnu i Južnu Europu zadužena je za bilateralne političke odnose s Republikom Austrijom. Diplomirala je njemački i francuski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Nakon diplome na Diplomatskoj akademiji magistrirala je i doktorirala na Fakultetu političkih znanosti, Sveučilišta u Zagrebu.

U predavanju analizira nastanak austrijske nacije, tvorbu austrijskog nacionalnog identiteta te elemente nacionalne kohezije, o čemu se može govoriti tek nakon potpisivanja Državnog ugovora 1955. godine. Razmatra tezu da je status trajne neutralnosti konstitutivni element na kojem je u najvećoj mjeri izgrađeno nacionalno jedinstvo.

U nastavku donosimo sažetak održanog predavanja.

Nacionalni identitet i vanjska politika Republike Austrije. Neutralnost na kušnji.

Sažetak

U izlaganju je analiziran okvir nastanka austrijske nacije, tvorba austrijskog nacionalnog identiteta te uporišta i elementi austrijske nacionalne kohezije. Polazi se od tvrdnje da je status trajne neutralnosti konstitutivni element na kojem je u najznačajnijoj mjeri izgrađeno austrijsko nacionalno jedinstvo. Početak nacionalne mobilizacije, te istinski razvoj i učvršćenje austrijskog nacionalnog identiteta odvija se upravo nakon potpisivanja Državnog ugovora 1955. godine te prihvatanja statusa trajne neutralnosti, kao njegovog preduvjeta. Tijekom godina, neutralnost se politički instrumentalizira i promiče kao središnji mit austrijskog identiteta te biva sve jače ukorijenjena u nacionalnu svijest. Kroz stalno pozitivno iskustvo stanovništva, ovaj status postaje sinonim za sigurnost, stabilnost, mirovni kontinuitet i pozitivan razvoj Druge republike Austrije. Završetkom Hladnog rata, neutralnost gubi svoju primarnu funkciju ravnoteže između Istoka i Zapada, a članstvom Austrije u EU biva dodatno reducirana, te se

propituje i njena daljnja svrsishodnost. No, usprkos izmijenjenim okolnostima stanovništvo snažno ustrajava u zadržavanju ovog statusa u Austriji. Ova odluka svakako ima više veze s identitetskom funkcijom neutralnosti nego sa samom sigurnošću ili političkom funkcijom ovog statusa. Naime, inzistiranje na statusu neutralnosti, koje je još uvijek dominantno u austrijskom javnom mnijenju, inzistiranje je na jednom vidu „sjećanja koje je stvorilo zajednicu“. Gubitkom neutralnosti prekinuo bi se kontinuitet odnosno snažan nacionalni identitetsko-simbolički potencijal, te svaki korak u tom smjeru na određeni način podrazumijeva i korak ka demontiranju navedenog simboličkog koda s njegovom značajnom nacionalno integrativnom i kohezivnom funkcijom. Stoga su političke elite u Austriji oprezne u problematiziranju statusa neutralnosti jer bi se njegovo demontiranje referiralo prije svega na pitanje nacionalnog identiteta u smislu brisanja važne komponente kolektivnog pamćenja. U slučaju eventualnog ukidanja, mjesto neutralnosti bi morala zauzeti neka druga velika „nacionalna naracija“, što se u slučaju Austrije trenutno ne čini izgledno.

Dr. sc. Senka Burić